

QVÆSTIO MEDICA.

QVOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBVS MANE DISCVTIENDA IN SCHOLIS

MEDICORVM, DIE MERCVRII. V. IANVARII. M. BARTHOLOMEO BARRALIS, DOCTORE MEDICO MODERATORE.

An pestis sola manifesta.

708.

ESTIS nullâ morbi specie definita, quosvis affectus contra naturam suo sinu comprehendit, modò vulgares sint & perniciosi: his duobus eius natura declaratur, nullis aliis signis inuestiganda; iugular etiam sine febre celeriter, scilicet non minùs quàm febris pestilens (quæ sine peste esse potest) quavis anni tempestate, potissimùm tamen Vere & Autumno, nulli parcens nec ætati, nec sexui, nec parti corporis quam labe suâ non inficiat, in eâ nil occultum, nil diuinum, aërem si exceperis. Horrendum illud monstrum non solum integras ciuitates & regiones, sed regna plurima interdum depopulatur, tantò immanius quanto eius natura ignoratur à pluribus: dictum mirum cum nihil sit hac pestiferâ lue conspicuum magis, nil tamen in quo explicando doctorum virorum ingenia minùs conueniant.

VRPITER cæcutiunt qui περὶ τοῦ λοιμοῦ secus quàm Hippocrates & Galenus philosophantur, quid absurdius quàm pestem à cælo deducere, cuius vis benefica sublunaria quæque moderatur ac fouet? non eam igniti accendunt comete, imò ne portentunt quidem; hallucinantur qui à veneno per aërem disseminato, vel ab illo ridiculo fomite non ita pridem ab Italis confecto eius ortum eliciunt; frustra sunt qui arcana & occulta eius incunabula credunt, cum ab vnâ solaque putredine initium ducat, quæ vtpotimum ab aëre tantum, in primis iisque manifestis qualitatibus vehementer immutato, aliàs verò à prauis alimentis generatur ac sobolescit, omnes humores & spiritus, cuncta viuientia, elementa etiam omnia, vno excepto igne non absumili lege afficiens.

IVSCEMODI putredo, quam & morbosam & violentam nonnulli vocant, longo distat intervallo ab eâ, quæ simplici rerum generationi aduersa & opposita definitur à Philosopho; Corruptio caloris proprii & naturalis in vnoquoque humido ab alienâ caliditate quæ ambientis est, excitata. Hæc mutatio est γένεσις, illa κατὰ μέτρον, in hac fit dissolutio mixti in elementa quæ κατ'ἑαυτὴν in eo continebantur, in illâ datur recessus à propriâ naturâ seu temperamento, à quo qui magis recedit humor, maiorem putredinem contrahere dicitur. Hinc pestis & pestilentes febres tunc crudelissimè sæuiunt, cum ab eâ insigni proferuntur putredine quæ aliud est nihil, quàm summus humorum recessus à suo temperamento partim per qualitatum primarum alterationem, partim per alieni corporis admixtionem inductus. Ab hac mente qui recedunt, incertam de febribus putridis doctrinam magno mortalium dispendio introducunt.

ROINDE vt morborum aliorum, sic pestis curatio lege contrariorum promouenda: apage qui neglectâ hac naturæ lege brutis etiam perspectâ, medicæ artis πασις ἐπιφανεστέρως ἐννοεῖται commaculant, & auxilia vitæ & salutis humanæ in venena transmutant. Arcana procul hinc absint & magisteria Paracelsica, vulgare quæ antidoti medicorum abusu in vsus medicos comparatæ, præcipue verò metalla, opiatæ, pulueres ex gemmis, vnionibus, lapide Bezaardico, cornu monocerotis ad ludendam plebeculam ficto, quos nonnulli quoque iusculis nullo fructu inspergere non erubescunt. Vitanda hîc calidiora omnia, Theriaca, Mithridatium, antidotus de Ovo, confectio Alkermes, aquæ Imperiales & Basilicæ, quæ cum de putredine nihil demant, febrilem æstum insigniter adaugent; superstitiosè & nimis imprudenter agunt qui præcauendæ aut curandæ pestis gratiâ arsenicum, mercurium aliâque amuleta è collo gestanda præscribunt.

PTIMA & tuta medendi ratio, si putredinis, in quâ pestis γένεσις consistit, incrementum reprimamus, tum exquisitâ victus lege (quæ aëris & alimentorum moderationem præsertim contineat) tum præsidij veramque plethoram & cacochymiam emendantibus, quæ non minùs pestis quàm cæterorum præter naturam affectuum causæ sunt προπορεύματα; ad hæc obstructions & infarctus, sine quibus putredo vix generatur in viuentibus, referendi & expediendi crebrâ sanguinis missione citra lipothymiam, infernè, supernè κατ'ἑαυτὴν, prout natura in hanc vel illam partem abscessum molitur, vsurpatis inter cæ refrigerantibus omnibus, acidis præcipue quibus vis inest aperiendi, & frequentibus enematis, non neglectis ad erumpentes bubones attrahentibus, quid si lipothymia ægros fatigat? vino recreandi vel ἐλγιστοῦ, vel generoso aquâ multâ diluto, quo non præstantius habetur cardiacum; denique mitificatâ morbi materiâ, caloris solius natijui beneficio, catharsis erit instituenda.

Ergo pestis sola manifesta. 154

Proponebat Lutetiæ PETRVS GVENAVLT Genabensis. Anno R. S. H. M. DC. XXVIII.

DOMINI DOCTORES DISPUTAVRI.

M. Petrus Girardet.
M. Anonius Robin.
M. Guillelmus Beler. P. R.

M. Nicolaus Regnier.
M. Ioannes de Bourges.
M. Valentinus Hierosme.

M. Simon Basin.
M. Nicolaus Pietre Decanus.
M. Iacobus Confinot.

